

Verslag
Commissie voor Grensoverschrijdende Verstandhouding
25 april 2022, Hotel 't Spijker, Beek-Ubbergen

Aanwezig: zie aanwezigheidslijst.

Verontschuldigd: Ferdinand Böhmer (Gemeinde Kranenburg), Christian Boßmann (Stadt Xanten), Daphne van Doorn (Niederrheinische IHK), Jürgen Franken (Kreis Kleve), Nadine Jordan (Stadt Hamminkeln), Sjoerd van der Meer (Gemeente Renkum), Sigrid Mölleken (Stadt Rees), Manon Pelzer (Gemeente Bergen), Frank Putzmann (Stadt Moers), Thomas Susen (Stadt Duisburg), Sijmen Versluijs (Gemeente Beuningen), Helma Wassenhoven (Stadt Düsseldorf), Jarin van der Zande (Gemeente Apeldoorn)

Punt 1 Opening en begroeting

De voorzitter, de heer Van Halteren (Gemeente Montferland) heet alle aanwezigen van harte welkom. Hij geeft aan, dat hem is verzocht om de vergadering voor te zitten, omdat de heer Van Soest vorig jaar met pensioen is gegaan en over zijn opvolging nog geen besluit is genomen. Ook de plaatsvervangend commissievoorzitter, de heer Böhmer van de gemeente Kranenburg is helaas verhinderd.

Er zijn geen aanvullingen m.b.t. de agenda, deze wordt aldus ongewijzigd vastgesteld.

Punt 2 Vaststelling verslag van de vergadering d.d. 2 november 2021 en 15 februari 2022

Er zijn geen vragen of opmerkingen naar aanleiding van beide verslagen.

Besluit:

De verslagen van de vergadering d.d. 2 november 2021 en 15 februari 2022 worden ongewijzigd vastgesteld.

Punt 3 Terugblik 4de Grenslandconferentie

De heer Van Halteren geeft aan dat hij de Grenslandconferentie digitaal heeft bijgewoond. Het plenaire gedeelte was goed te volgen en zeer interessant, met name de toespraak van de nieuwe Nederlandse Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, Hanke Bruins-Slot. De workshops waren helaas om technische redenen niet zo goed te volgen. De heer Kamps (Euregio Rijn-Waal) vult aan, dat de Grenslandconferentie dit keer vrij kort na de Grenslandconferentie van Enschede (30 september 2021) in Aachen plaatsvond op speciaal verzoek van Europaminister Holthoff-Pförtner van Nordrhein-Westfalen. Beide ministers namen ook deel aan het bestuurlijk overleg voorafgaand aan de Grenslandconferenties, waaraan ook de provincies, Bezirksregierungen en Euregio's bij aanwezig waren. Het was positief om te merken, dat de nieuwe Nederlandse minister ook zeer geïnteresseerd lijkt in de grensoverschrijdende samenwerking. Wel heeft zij hier waarschijnlijk minder tijd voor dan haar voorganger, Raymond Knops, die er als staatssecretaris meer ruimte voor had. Op 15 mei vinden in Nordrhein-Westfalen deelstaatverkiezingen plaats. In de peilingen gaan de CDU en SPD gelijk op. Het is dus afwachten, wat voor coalitie er komt en welke vorm Nordrhein-Westfalen in de toekomst aan de grensoverschrijdende samenwerking geeft. Minister Holthoff-Pförtner komt in elk geval niet terug, vandaar dat hij nog graag een laatste grenslandconferentie in NRW wilde bijwonen.

Omdat de tijd tussen de grenslandconferenties deze keer vrij kort was, zijn er inhoudelijk geen grote veranderingen in de Grenslandagenda. Wel is besloten om voor de onderwerpen water en stikstof te verkennen of deze onderwerpen ook geschikt zijn om in het kader van de grenslandagenda grensoverschrijdend gezamenlijk op te pakken. Het is waarschijnlijk dat beide thema tijdens de volgende grenslandconferentie aan de agenda zullen worden toegevoegd.

Mevrouw De Ruiter bericht aansluitend kort over twee workshops die eveneens tijdens de grenslandconferentie hebben plaatsgevonden. De Euregio Rijn-Waal heeft samen met de Euregio Maas-Rijn een workshop rondom het thema Euregioprofiel scholen georganiseerd. Middelbare en basisscholen in de grensstreek, die extra aandacht aan de buurtaal en de buurregio besteden, kunnen in aanmerking komen voor het certificaat Euregioprofiel scholen. Het doel van de workshop was om ten eerste ook de certificering van Nederlandse scholen mogelijk te maken en ten tweede het certificaat beter te promoten. Het Nederlandse Nuffic lijkt bereid om deel te nemen aan de certificeringscommissie, zodat ook Nederlandse scholen gecertificeerd kunnen worden. In mei vindt hiertoe een vervolgesprek plaats. In workshop onderwijs ging het over de ontwikkeling van een Interreg VI project over doorlopende leerlijnen.

De heer Huigens (Gemeente Apeldoorn) vraagt of voor de Euregioprofiel scholen ook een rol voor de leden is weggelegd en of dit voor Apeldoorn interessant is. Mevrouw De Ruiter geeft aan, dat zodra het aanbod staat, de Euregio zeker haar leden benadert om het aanbod ook op de scholen bekend te maken. Het is ook voor Apeldoorn interessant, omdat er al scholen in Apeldoorn zijn met een partnerschap in bijvoorbeeld Düsseldorf of Rees. Zij kunnen daarom in aanmerking komen voor het certificaat. De heer Kamps vult aan, dat de Euregio scholen, die nog geen partnerschool hebben in het buurland graag behulpzaam is bij het vinden van een geschikte school.

De heer Van Halteren geeft afsluitend aan, dat de volgende grenslandconferentie in Nijmegen plaatsvindt en daarmee in de Euregio Rijn-Waal. De heer Van Halteren raadt iedereen aan om deze conferentie te bezoeken. Het is goed voor het netwerk en de onderwerpen zijn interessant.

Besluit:

Het agendapunt wordt ter kennisgenomen.

Punt 4 Interreg A Deutschland-Nederland **Punt 4a Interreg VI A Deutschland-Nederland** *Stand van zaken* *Inrichting besluitvormingsprocedures commissies*

Op verzoek van de voorzitter licht de heer Kamps dit agendapunt met behulp van een powerpointpresentatie toe. De presentatie is bij het verslag gevoegd. De heer Kamps gaat uitvoerig in op de verschillen tussen de huidige subsidieperiode en de nieuwe subsidiefase. In Interreg V was er sprake van 2 prioriteiten (innovatie en sociale-culturele cohesie). In Interreg VI zijn er vier prioriteiten: 1) een innovatiever programmagebied, 2) een groener programmagebied, 3) samenwerken aan een verbonden grensgebied en 4) een Europa dicht bij de burger in het grensgebied. Voor projecten binnen deze vier prioriteiten is er ruim 225 miljoen aan EU-middelen beschikbaar, dit betekent een stijging van 10% ten opzichte van Interreg V. Voor de prioriteiten 1 en 2 is 65% van de middelen gereserveerd. Voor de prioriteiten 3 en 4 is 35% beschikbaar. Deze verdeling is vergelijkbaar met de huidige verdeling van de subsidiemiddelen over de prioriteiten.

In Interreg VI is er verder sprake van drie projectsoorten: grote projecten met een max. subsidiebedrag van 5 milj. euro, middelgrote projecten (nu People to People) met een max. subsidiebedrag van 25.000 euro en kleine projecten (nu mini-projecten) met een max. subsidiebedrag van 750 euro.

Voor al deze drie projecttypen is er sprake van een vereenvoudiging in de afrekening. Grote projecten kunnen voor een vereenvoudigde kostenoptie kiezen. Dit houdt in dat zij naast de personeelskosten 40% van de totale kosten voor overige kosten reserveren en deze vervolgens in de afrekening niet hoeven te specificeren. Mocht een project denken, dat 40% niet voldoende is, bijvoorbeeld als er voor de realisatie van het project grotere investeringen nodig zijn, kan het project er voor kiezen, om een hoger percentage voor overige kosten in te plannen. Achteraf moet dan wel worden aangetoond, dat deze kosten daadwerkelijk gemaakt zijn.

Voor de projecten tot 25.000 euro vindt de afrekening op basis van de behaalde resultaten plaats. Vooraf dienen de gewenste resultaten zowel kwalitatief als kwantitatief concreet te worden beschreven. Achteraf dient hier gedetailleerd verslag van gedaan te worden. Op basis hiervan wordt de subsidie uitbetaald. Rekeningen en betaalbewijzen hoeven niet langer ingediend te worden.

Voor projecten tot 750 euro geldt dat dit bedrag meteen bij de goedkeuring van het project en niet zoals nu nog het geval is, pas achteraf, wordt uitbetaald. Ook hier is het niet langer nodig om rekeningen en betaalbewijzen te overhandigen.

Het subsidiepercentage van de EU ligt voor alle drie de projecttypen bij 50%. Bij de grote projecten kunnen de Interregpartners (ministeries en provincies) besluiten om een cofinancieringsbijdrage van in totaal max. 20% van de totale kosten te leveren, zodat hier de facto een subsidiepercentage van 70% mogelijk is.

De heer Huigens vraagt na hoe de aanvraagprocedure loopt en of de formulieren en voorwaarden op internet te vinden zijn. De heer Kamps geeft aan, dat voor de grote projecten de aanvragen nu ingediend kunnen worden. Alle informatie hiertoe staat op www.deutschland-nederland.eu en de collega's van het Regionale Programmamanagement helpen geïnteresseerden graag verder. De programma's voor de middelgrote en kleine projecten worden op dit moment nog ontwikkeld. Hier kunnen nog geen aanvragen voor worden ingediend, maar binnen de huidige subsidiefase kunnen deze projecten nog beperkt worden ingediend.

Een andere belangrijke wijziging betreft het maximale aantal projectpartners. Dit is voor Interreg VI op 10 vastgelegd. Dit is met name relevant voor projecten binnen de prioriteiten 1 en 2, die ook een bovenregionale focus hebben. Dit speelt minder voor de prioriteiten 3 en 4, die sterker regionaal georiënteerd zijn.

In Interreg VI wordt er niet langer met bovenregionale strategische initiatieven gewerkt, maar zijn er vijf focusthema's geformuleerd, waarop binnen het programma met behulp van de projecten het accent gelegd dient te worden. De vijf focusthema's zijn: Agro & Food, Health & Care, High Tech Systems & Materials, Energie & Klimaat en Integratie, onderwijs & arbeidsmarkt. Voor dit laatste focusthema worden regionale speerpunten geformuleerd, zodat deze projecten in kunnen spelen op de regionale situatie, bijvoorbeeld met betrekking tot de arbeidsmarkt.

Een laatste belangrijke verandering betreft de besluitvormingsprocedure. In Interreg VI wordt gewerkt met een doorlooptijd van ca. 18 weken van indiening van de aanvraag tot goedkeuring. De projecten in de prioriteiten 1 en 2 worden in een programmabrede stuurgroep besloten. Hierin zijn twee Euregio's met één gezamenlijke stem afgevaardigd. De projecten in de prioriteiten 3 en 4 worden in regionale stuurgroepen (1 per Euregio) besloten. De Euregio's beoordelen de projecten m.b.t. het grensoverschrijdende draagvlak en de impact voor de grensregio. In de periode van 18 weken zijn in de eerste helft 3 weken gereserveerd voor de standpuntbepaling door de partners. Ook worden alle projecten in de prioriteiten 1 en 2 aan externe experts, die zelf niet bij projecten betrokken zijn, voorgelegd. Deze worden door het Comité van Toezicht, waarin alle Interreg-partners vertegenwoordigd zijn, benoemd.

Nu is het zo, dat alle projecten voor een inhoudelijke beoordeling aan de commissies worden voorgelegd en dat de commissies nog suggesties ter verbetering of voor partners kunnen doen. In Interreg VI zijn in principe na indiening van de aanvraag wijzigingen niet meer mogelijk. Dit vraagt om een andere rol van de commissies in het goedkeuringstraject.

De heer Huigens vraagt of er een checklist voor de projectaanvragers bestaat. De heer Kamps beaamt dit en geeft tevens aan, dat de projecten zeer intensief begeleid worden in het aanvraagtraject, zodat in principe alleen kansrijke projecten in de besluitvorming komen.

Voor de Euregio Rijn-Waal betekent de doorlooptijd van 18 weken dat het huidige ritme van 2 commissie- en 2 Euregioraadsvergaderingen niet voldoende is om tijdig een standpunt te bepalen. Vandaar dat de volgende procedure voor het bepalen van het Euregiostandpunt wordt voorgesteld:

Het huidige ritme van twee fysieke bijeenkomsten per jaar voor de commissies en de Euregioraad blijft bestaan. Zodra bekend is, wanneer er een drie-weken-tijdvenster voor een Interregbesluitvormingsronde ingaat, wordt er een digitale vergadering gepland voor de desbetreffende commissies (inhoudelijke commissie en financiën en projecten).

De definitieve standpuntbepaling verschuift van de Euregioraad naar het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur besluit indien mogelijk in de fysieke vergaderingen. Mocht dit niet mogelijk zijn, kan deze besluitvorming ook digitaal of schriftelijk plaatsvinden.

De Euregioraad wordt hierover tijdens de reguliere vergaderingen geïnformeerd.

De Euregio Rijn-Waal geeft vervolgens haar standpunt mee aan de desbetreffende Euregio's in de programmabrede stuurgroep, daar waar het projecten in de prioriteiten 1 en 2 betreft of geeft het standpunt af in de regionale stuurgroep voor projecten in de prioriteiten 3 en 4.

De heer Van Halteren merkt op, dat dit de taak van het Dagelijks Bestuur verzwaaert. De heer Huigens haakt hier op in en geeft aan dat het binnen gemeenten vaker het geval is, dat het college van burgemeester en wethouders besluiten neemt en dat hierover verantwoording in de gemeenteraad wordt afgelegd. Hij kan zich voorstellen, dat dit ook binnen de Euregio Rijn-Waal zo werkt. De heer Versluijs (Gemeente Beuningen) stemt hiermee in.

De heer Kamps geeft aan, dat de overige Interreg-partners alleen ambtelijk over de projecten besluiten. Door bovengenoemde werkwijze te hanteren, blijft het mogelijk om de politiek actief te betrekken. Dat lijkt hem zeer belangrijk. De aanwezigen commissieleden stemmen hiermee in.

Besluit:

De aanwezigen leden adviseren om het hierboven beschreven voorstel voor de nieuwe besluitvormingsprocedure in deze vorm aan het Dagelijks Bestuur en de Euregioraad voor te leggen.

Punt 4b Interreg VA Deutschland-Nederland

Punt 4b1 Actuele Stand van zaken Interreg VA Deutschland-Nederland

Op verzoek van de voorzitter licht de heer Kamps dit agendapunt kort toe. Alle beschikbare middelen binnen Interreg VA Deutschland-Nederland zijn in projecten gecommitteerd. De vrijgevallen middelen in al eerder afgesloten projecten zijn ten goede gekomen aan andere projecten en het budget voor People to People projecten. De verwachting is dat er na afloop van Interreg V, dat tot 31 december 2022 loopt, slechts een zeer klein percentage van de subsidiemiddelen terug naar de EU vloeit, dat is positief.

Punt 4b2 Actuele stand van zaken People to People

Op verzoek van de voorzitter licht mevrouw Arntz (Euregio Rijn-Waal) dit agendapunt kort toe. Zij geeft aan, dat het budget voor projecten binnen het kaderproject People to People gedurende de looptijd van Interreg V twee keer tussentijds is verhoogd, in de zomer van 2021 en in februari 2022. Deze extra middelen zijn inmiddels al aan projecten toegekend. Er is nog ca. 11.500 euro beschikbaar. Een project hiervoor bevindt zich al in ontwikkeling. De projecten hebben nog tot de herfst van dit jaar om hun activiteiten uit te voeren, alvorens ook het kaderproject People to People zelf de eindafrekening moet indienen.

Punt 4b3 Stand van zaken aanvragen mini-projecten

Mevrouw Arntz gaat kort in op de stand van zaken met betrekking tot de mini-projecten.

Deze projecten hebben erg geleden onder de corona-pandemie, die het erg moeilijk maakte om fysieke ontmoetingen te organiseren. Scholierenuitwisselingen, sportwedstrijden en kleinere culturele evenementen konden lange tijd niet plaatsvinden. Men merkt nu wel, dat de vraag weer aantrekt en er komen langzaam aan weer steeds meer projectaanvragen voor een mini-project binnen, zodat de verwachting is, dat de nog beschikbare ruim 18.700 euro nog ten goede zal kunnen komen aan grensoverschrijdende activiteiten.

Besluit:

De agendapunten 4b1 t/m 4b3 worden ter kennisgenomen.

Punt 5 Mededelingen / Rondvraag

Punt 5a Euregionale Scholenwedstrijd

Aanvullend op de in de vergaderstukken vermelde informatie met betrekking tot de prijsuitreiking op 9 mei in Goch geeft mevrouw De Ruiter aan, dat het programma opgeluisterd wordt door Sarah Hübers, een 16-jarige zangeres uit Bocholt, die het TV-programma Dein Song 2021 heeft gewonnen en o.a. ook aan The Voice Kids 2017 heeft deelgenomen en les krijgt op de Rockschule in Hamminkeln.

Punt 5b Veiligheidsconferentie Apeldoorn

De heer Huigens geeft aan, dat Apeldoorn de veiligheidsconferentie met bijzonder veel plezier organiseert en dat Apeldoorn zich steeds meer ontwikkelt tot veiligheidsstad van Nederland.

Punt 5c Uitslagen gemeenteraadsverkiezingen

Naar aanleiding van dit agendapunt wordt er langer gesproken over de stadia waarin de verschillende coalitieonderhandelingen in de gemeenten van de aanwezige leden zich bevinden. De heer Huigens merkt tevens op, dat er enkele onjuistheden in het overzicht staan. Deze zullen zo spoedig mogelijk worden aangepast.

De heer Van Halteren geeft aan, dat hij zich niet meer verkiesbaar heeft gesteld en daarmee niet alleen afscheid neemt van de gemeentepolitiek, maar ook van de Euregio Rijn-Waal. Hij bedankt iedereen voor de zeer prettige samenwerking. De heer Kamps geeft aan, dat dit geheel wederzijds is en de Euregio Rijn-Waal in de heer Van Halteren altijd een zeer betrokken en actief en zeer gewaardeerd commissie- en Euregioraadslid had. Het officiële afscheid van de vertrekkende raadsleden zal tijdens de Euregioraadsvergadering plaatsvinden.

Rondvraag

Er zijn geen vragen of opmerkingen voor de rondvraag.

Besluit:

De agendapunten 5a t/m 5c worden ter kennisgenomen.

Punt 6 Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun constructieve bijdrage en sluit de vergadering.

Vervolgens geeft Heinz Maahs (initiatiefnemer van de tentoonstelling "Koekkoek terug in Beek") kort een toelichting op het ontstaan van dit mini-project, waarbij hij ook aandacht besteedt aan de geschiedenis van Hotel 't Spijker. Aansluitend bezoeken de commissieleden de interessante tentoonstelling in de Kleine Bartholomeuskerk tegenover de vergaderlocatie.

29 april, Heidi de Ruiter